

KALENDÁR

na roky

2020 — 2021

po narození Krista

DUŠAN DUŠEK JETI V DAŽDI

DUŠAN
DUŠEK
DETI
V DAŽDI

KALENDÁR

na roky

2020 — 2021

po narození Krista

DUŠAN
DUŠEK
DETI
V DAŽDI

slovart

**Napísanie diela podporil z verejných
zdrojov formou štipendia**

u. fond
na podporu
umenia

Text © Dušan Dušek 2023

Design © Braňo Matis 2023

**Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2023**

**Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie
reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými
prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými,
vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom
súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne
bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.**

ISBN 978-80-556-6362-3

Všetkým
priateľkám a priateľom,
ktorí prešli a naďalej prechádzajú
časom tohto kalendára
s vďakou, pozdravom
a objatím
DD

Ivan Laučák

Ad Revidendum

Spomeňte si, ako sme sadili topol'
balzamový za školskou dielňou.
Pod ornicou boli zahrabané panely.
Našli sme miesto, kde sa zem otvárala
do hĺbky, tam sme mu urobili hniezdo.
Zo tri vedrá vody a tri lopaty prsti,
kolík k štíhlemu prútu.
Vám sa už nechcelo pohnúť ani prstom.

Bude to náš strom — vravím vám,
stretneme sa pri ňom v roku 2000
ostatný deň júna o 14.00.
Dokončili ste robotu
a utekali do jedálne.

Druhý deň ráno ste ho išli poliať,
ale topoľa nebolo. A hľa,
priplichtil sa školník so slovami:
Zlikvidoval som ten váš topol',
lebo nemienim zhrabovať jeho lístie.
Vy sa rozídete po celom Slovensku,
kto z vás to tu pozametá?

A tak som už len musel odpovedať:
Dievčatá a chlapci, tu máte vysvedčenia,
základnú školu ste skončili,
dajte si ešte pozor na priechode cez cestu,
pochopte školníka i mňa,
stretneme sa v roku 2000
medzi plotom a školskou dielňou,
topoľa už nieto,
ale slovo hádam platí?

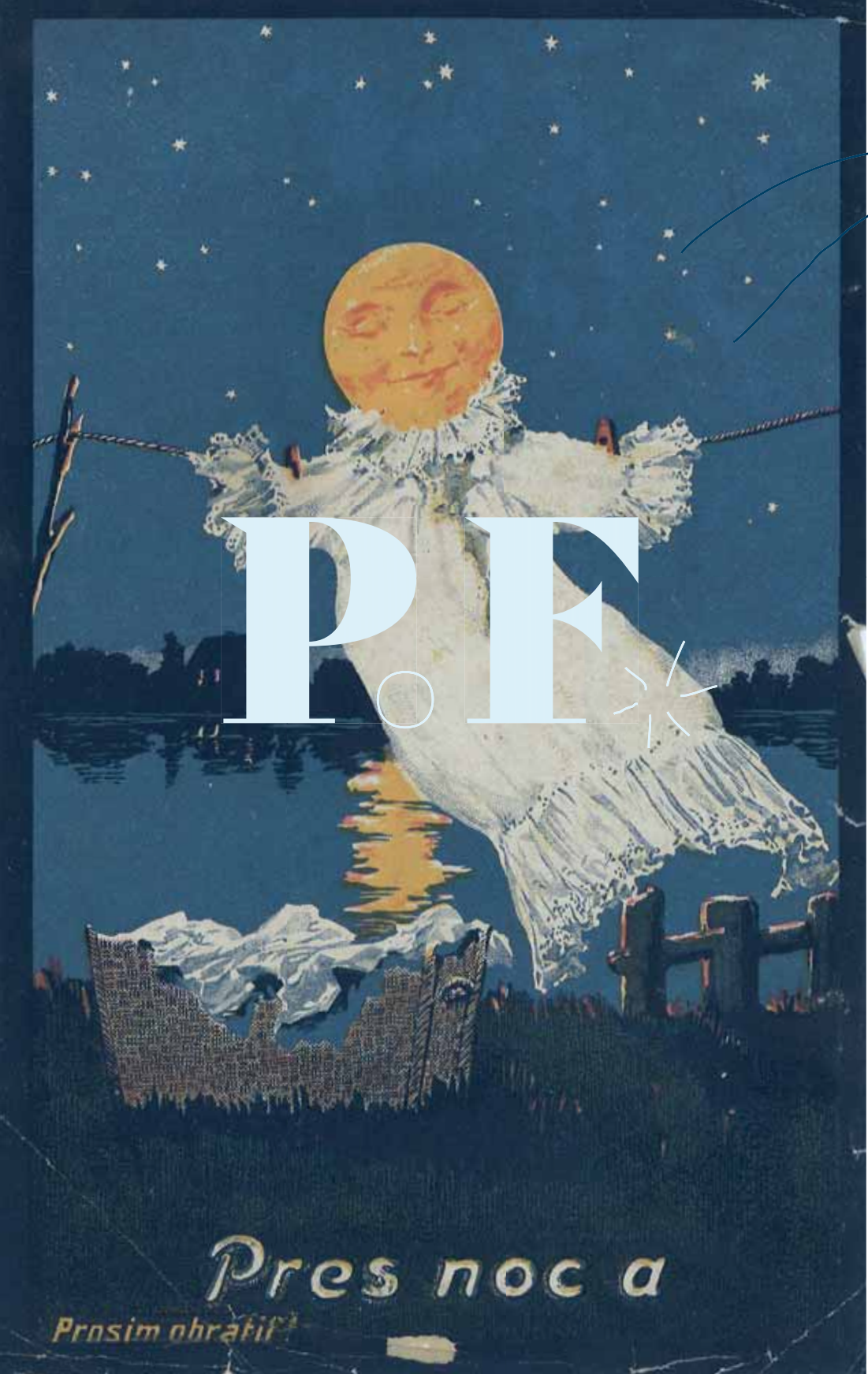
Neskôr

Nadina mi hovorí:

„Ako v tej kuchyni pri varení rozmýšľam,
hovorím si — kto by chcel toho nášho prokurátora
v minulosti zabiť? Asi jeho vlastní. Z toho mi vyplýva
iba jedno — aké je nebezpečné variť.“

Obloha má vysoké čelo, rajčiny
červené trenírky, v slivkovom lekvári
smäd pije vodu,
voda pije
smäd.

PF

Pres noc a

Prosim obratit

Tentoraz som na Silvestra už hodinu pred poludním začal napínať uši. Práve vyrazil. Odštartoval z vodných šírav Pacifiku, prví ho vítali obyvatelia Veľkonočných ostrovov, daroval im prvú sekundu prvého dňa a uháňal ďalej: nový rok.

Počasie bolo mimoriadne priaznivé. Na samom konci roka v Bratislave predsa len snežilo, padali jemné vločky, páperový ľad, dovtedy sa na zem ukladala iba hebká vata srieňa, ktorú z vlhkosti vzduchu vytiahol nočný chlad, aby ju premenil na biely mach, no v tom naozajstnom snežení bolo niečo oveľa dôležitejšie, ako je zima či mráz: plachtenie, poletovanie, dráhy letu, viditeľný vzduch. Niečo tiché, no zároveň slávnostné, prichádzajúce stabilnou rýchlosťou: nový rok.

Na celom svete stihol prísť vždy presne o polnoci miestneho času. A všade ho vítali ohňostroje. V priamych televíznych prenosoch sme videli hýrivé svetelné oslavy jeho príchodu na moste v Sydney, potom v Pekingu, deväť hodín putoval cez Áziu, aby po ďalších dvoch hodinách dorazil aj k nám. Dotkol sa nás bozkom medzi dvoma sekundami — toho končiaceho sa a toho začínajúceho sa roka — a upaľoval ďalej, lebo v tej chvíli mal pred sebou ešte dlhú cestu. A zároveň zostal s nami: nový rok.

Vedel som, že o šiestej hodine ráno bude už za Atlantikom, mihne sa na Times Square v New Yorku, aby o ďalšie tri hodiny neskôr prefičal cez Phoenix v Arizone, rozlúči sa s majákom Point Loma na juhu Kalifornie a vydá sa opäť nad hladinu oceána, kde dokončí svoju misiu, ktorá nám prináša priateľské želania zdravia, šťastia, radosti a veselosti. A možno aj súdržnosti. A ešte prítulnosti. A ešte spolupatričnosti. A ešte aj pocit, že po lietaní s takýmto dňom, keď s ním — aspoň v duchu — obehnete celý svet, máte takmer istotu, že aspoň kúsok z neho priletí na chvíľu k vám, spojí vás s ostatnými, vás i nás, že nás teda aspoň takto dá všetkých do jednej hromady. Ved' nás spája aj tým, že sa volá všade rovnako: nový rok.

To už sa k nám opäť blížilo poludnie — a niekde nad vodami sa rozbíhal druhý deň z kalendára, aby zase o polnoci dobehol do našich hodín. Za ním sa

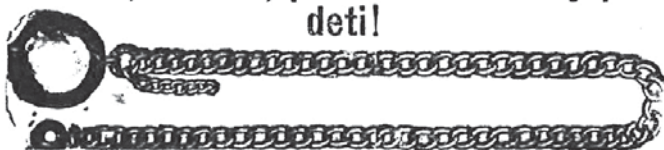
chystajú ďalšie a ďalšie. Z každého sa môže stať sviatok, ako pre koho, no tým spoločným — a preto aj najvítanejším — je len jeden: nový rok.

Škoda, že nechodí častejšie.

Alebo: dobre, že nechodí častejšie.

Ako chcete.

Lacné, solidné, príležitostné dary pre deti!

K 12.

S 3ročnou
písomnou
zárukou.

Č. 98. Právě stříborné remontoárky, cis. a kr. punčirované, s bílým alebo barvistým ciferníkom, so sekundovými rukami, v pevnom puzdre, s presne regulovaným „Gloria“ strojem, 3ročnou písomnou zárukou. Ku nim súca pravá stříborná pancierová retiazka 80 cm. dlhá, s odskakujúcim prsteňom a karabinom a s pravým stříborným kompasom ako prívesok na retiazku

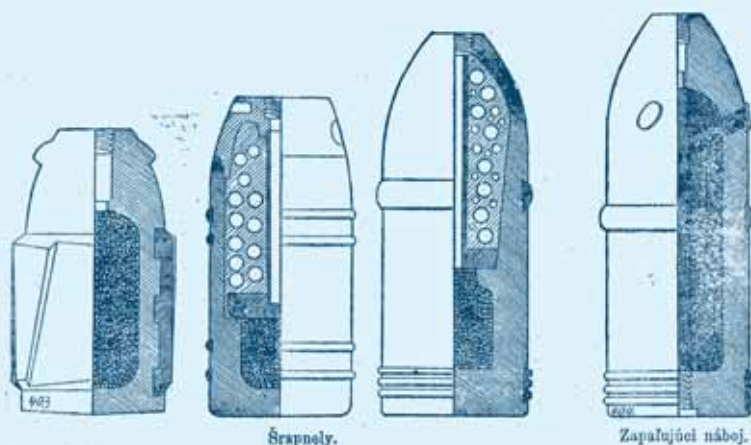
len 12 korun.

Risika niet! Tovar možno zmeniť alebo peniaze späť.
Rozposiela sa na dobierku z prvej hodinárskej dielne v Bruxi

Hanuša Konrada cis. a kr. dvorný dodávateľ

Brux č. VI/9 (Česko).

Hlavný cenník s vyše 3000 obrázkami zdarma a franko.

**Tohtoročnou farbou je podľa vzorníka
firmy Pantone klasická modrá číslo
19 — 4052, vybratá takmer z päťtisíc
odtieňov, čiže Pantone Classic Blue.**

Išli sme spať po polnoci, k slovám prišli štvrtiny
tabletiiek stilnoxu — a ich vety sa skončili až takmer
o desiatej hodine ráno.

Po zime ani stopy.

Naše sýkorky, ktoré krmíme slnečnicou na balkóne,
sú už poriadne vypasené.

Na obrazovke televízora vyhrávajú viedenský filhar-
monici. Krmia sa aj vrabce. Dirigent pri jednej skladbe
zahral na trúbke. Na trávniku rozkvitli sedmokrásy.

V nijaký iný deň nie je svet taký strelený ako na Nový
rok — toľko rakiet, toľko dierok do vzduchu. A ešte aj 27
sálv k výročiu založenia republiky.

Nadina sa ma pýta, či som si všimol jej novú výzdobu
v kúpeľni? Nie; nevšimol.

„Keď sa ti niečo nepáči, to mi hneď povieš, ale keď je niečo pekné, aspoň si myslím, to nezbadáš.“

Idem sa pozrieť. Na poličke je drobná ikebana zo sušených ruží, makovic a kytičky čili papričiek. Chválím ju. Chystá sa dojesť novoročnú kapustnicu. Aj tú chválím.

Na nose objavím fialovú žilku, tenkú ako vlas, ukrýva sa v lalôčiku kože, čo mi visí tesne pod ľavým okom.

Malý Matej sa nerád dáva strihať, no potom to naňho príde — a je ochotný ísť aj do holičstva pre psov. Vilma pri hre s kartami rada švindľuje.

Teploty sa držia nad nulou. V noci mrzne. Musím oškrabávať okná na aute. V tráve sa belie osuheľ. Pichľavá cezmrína svieti červenými guľôčkami. Vtákov stále ubúda.

Snehuliaci na Vilminej kresbe sa volajú Loky a Popy.

Vďaka jej farbičkám objavujem dokonalý súlad troch pasteliek: hnedej, oranžovej a fialovej.

Kamaráti mi vinšujú k narodeninám: prvý PV.

MR mi napísal: *Či si robil v obci Gbelce aj nejaké kotrmelce?*

Tak som sa zase dožil: 74. Ráno som si povedal, že si oblečiem pohodlné menčestráky od JOŠ — a vtom zvoní telefón, pevná linka, hlási sa ich darca z Paríža. Pol hodiny sme sa rozprávali o starých fotografiách a o všelijakých chorobách, ktoré kvária naše staré telá.

Povedal peknú vetu: „Nohy v cielovej rovinke.“

A keď som mu hovoril o tých nohaviciach od neho, hneď si pýtal číslo veľkosti, že by mi zase nejaké kúpil. A mám ich nosiť častejšie — aby mi zase mohol zavolať.

Nadina na H7 premiestnila kvetináč s jazmínom, dala ho z predsiene do kuchyne, kde má viac svetla — a hneď rozkvitol. Po dlhom čase priletel na krmidlo aj brhlík Šidlo.

Do knihy *Potok pod potokom* som si vybral motto od JM: *Pre kvapku ópia vymieľaš zvyšok maku.*

Volal mi TJ. Paľkovi robili kolonoskopiu, nič mu nešli, no ďalej chudne. Zajtra ho čaká ďalšie vyšetrenie. Tomáš opäť zavolá.

JL mi poslal skeny zápalkových nálepiek z päťdesiatych rokov: aj ich texty opišem do knihy. Napríklad: *I srst sa zužitkuje, z troch zajacov jeden klobúk. Alebo: Päťročnicu za štyri roky.*

Večer som povedal dobrú detskú vetu:

„Jeden z nás dvoch sú obidvaja.“

Aj tú som dal do knihy.

ZAĽÚBENÝ PO UŠI

*Pukanec sa zaľúbil do Perinky.
Najprv iba po členky.
Potom po kolená.
Neskôr až po pás.
A nakoniec po uši.
Iba vlasy si nedali povedať.
Kapor od závidi povedal:
„Stará čižma otlak nespraví.“
Potom dlho pršalo.*

Február | 2020

Nádcha sa pomaly ustala. Kýmim sa jablkom, dopĺňam vitamíny, v jednej ruke pero, v druhej ovocie: chcem napísať článok o lesníckej kolónii v Piešťanoch, spojiť sa s architektom LM, nájsť dokumenty a fotografie, pridať spomienky na konkrétnych ľudí, vtedajších obyvateľov, čo tam krátko po vojne žili. Domy a záhrady. More detí. Začal by som hľadaním projektov.

Pôvodne tam stál kaštieľ grófa Erdődyho: zažil som strhnutie jeho poslednej steny. Pripojili na ňu oceľové lano, druhý koniec priplli za pásový traktor, tzv. pásak — a ten ťahal. V rumovisku som našiel sklíčka z krištáľových lustrov. Vzápätí na tom mieste začali stavať

poslednú bytovku. Na rozdiel od ostatných domov mala dve poschodia — a priestoru okolo nej sme hovorili stavba. Chodili sme sa tam hrať: *na stavbu*.

V zemi pod gaštanom bola veľká vápenná jama. Urobili sme si skokanský mostík, kramľami sme stĺkli laty s rebríkom — a skákali sme z neho do hlbokého piesku. Na konároch stromu mal každý miestečko; do kôry sme vyrezávali svoje iniciálky: JČ, PR, LK, DD, MD, IO, KK.

Zo samého vrcholca sme pískali signál našej bandy: *široká strana maja radnaja*.

Neskôr pri gaštane naši rodičia vybudovali volejbalové ihrisko, bývali tam piešťanské turnaje, fandili sme našim tatkom a mamám: Tatranu. Ďalšie DŠO (dobrovoľný športový oddiel) sa volali: požiarnici — Iskra, úradníci — Slovan, poľnohospodári — Slavoj, železničari — Lokomotíva, žandári — Červená hviezda, priemysel — Spartak, krajčíri — Odeva, vojaci — ÚDA, neskôr Dukla. A ešte vysokoškooláci — Slávia. Ich látkové odznaky bývali prišité na športových vakoch.

Túžili sme aj po tých sovietskych: Dynamo, Torpédo, Krídla vlasti.

No márne.

Z diaľky sa mi zdalo, že v korune stromu prebleskujú lúče svetla, ale zblízka to bol trepot krídel holuba, ktorý na tenučkých konárikoch hľadal rovnováhu pri oberaní drobných bobuliek, pričom divo mával letkami, aby sa udržal vo vzduchu.

Vonku je stále sivo.

Pijeme s Nadinou bylinkové čaje, teraz najmä harmančekový, takmer nevychádzame z bytu. Konečne padal sneh — keby sneh — z neba sa sypali takmer desaťcentimetrové chumáče, či skôr vechte.

Dnes by mal narodeniny MV; volali sme s Jankou.

Na prehliadke v nemocnici sa v mojom krku nič zlé nenašlo.

Už popoludní sa sneh roztopil. Vyšlo slnko. Do vzduchu sa vrátila vlhkosť. Pofukuje vietor. Aprílové počasie. Pomaly sa zotmie. Obloha nám máva šatkou tmy.

Obraz so všetkými živlami. Oheň, voda, vzduch, zem. Piatym živlom je vraj éter. V budhizme je to duch, v Japonsku prázdno, v čínskej tradícii piatich prvkov je to kov — a namiesto vzduchu je tam drevo. Slovo živel je ekvivalent latinského *element* a gréckeho *stoicheon*, ktoré označovali základné zložky sveta, prvok alebo aj písmeno. Metaforicky sa ako živly označujú napríklad neskrotné deti, podozrivé alebo podvrtné skupiny.

Sono krku: negatívne.

Minulý týždeň mi v dopravnom podniku vystavili nový seniorsky pas na bratislavskú MHD, od sedemdesiatky cestujeme zadarmo na všetkých linkách, dali mi šancu až do roku 2025.

Mladý lekár, čo ma vyšetroval, sa ma pýtal, či som menovec DD. Aj menovec, povedal som. Pamätal si ma z hodín literatúry na strednej škole. Vyšetrenie prebehlo rýchlo, sestrička počúvala náš rozhovor, pri predchádzajúcich vyšetreniach sa vždy hrala na sochu.

Tentoraz sa usmiala — a podala mi výsledok s popisom vyšetrenia.

Putovali sme po Bratislave: z Artfora sme na chvíľu presídlili do Martinusu, potom do kaviarne centra Cubicon, neskôr do cukrárne Wagner na dunajskom nábreží — a v lete do ružinovskej reštaurácie U štrngáča, kde sa dalo sedieť na terase.

Práve tam to mal PV najbližšie; zvyčajne tam býval prvý a čakal na všetkých ostatných.

Naše stretnutia mali vždy to isté označenie: chalupári. Organizoval ich vydavateľ PCH — a keď bolo treba, všetkých nás na svojom aute pozvával dokopy, aby sme sa mohli tešiť z toho, že sme spolu, že sa môžeme rozprávať. Naša zostava bola takmer vždy rovnaká. Podľa veku: JB, TJ, DD, JŠ, IR, PCH — a Paľko. Opakovali sme si staré historky. Smiali sme sa. A radovali sa. Nič lepšie sme v posledných rokoch nezažili.

PV bol vždy vtipný, ironický, sebazhadzujúci, múdry, skromný, presný, trefný, briskne analytický, prívetivý, chytrý, pohotový.

Píšem to všetko neohrabane, so smútkom a žiaľom, narýchlo a útržkovito, s pocitom absolútnej straty. Mali sme šťastie, že sme boli jeho kamaráti, mali sme šťastie, že bol náš kamarát, že sme sa mohli vídať, že sme mohli spolu pobudnúť.

Pred jeho pohrebom sa na nebi zjavil biely kríž, preťali sa dve dráhy lietadiel, stopy po blednúcej pare — až v krematóriu sme zrazu videli, že bude aj katolícka omša.

Tomáš povedal, že to nemôže byť náhoda.

Kríž som odfoťil.

Nadina mi ráno hovorí, že tabletka sa vždy postaví na obvodný pásik, neleží na plochom brušku.

Vždy je všetko ináč. V sobotu nás čakajú parlamentné voľby. Krajina potrebuje zmenu. Pod košeľu som si obliekol nové tielko: nové veci vraj prinášajú šťastie.

Hlasovalo veľa ľudí. Podpísali sme aj petíciu proti hazardu.

Nadina mi povedala: „Pre mňa je milovanie ešte stále akt lásky, preto pri ňom nemôžem myslieť na zemiaky, čo sa varia na sporáku.“

Pokúšal som sa vyjednávať: „Čo keby? Kým sa tie zemiaky uvaria?“

Potom povedala: „Už sú uvarené.“

Išli sme neskoro spať.

Nakoniec vyhralo OL'ANO. Môže mať s ďalšími tromi stranami aj ústavnú väčšinu — ak bude chcieť.

Ak bude chcieť.

Inak, celkovo, je to bieda, ale už je aspoň po tom.

Tielko ako-tak pomohlo.

TRMA-VRMA

*Na hasičskej zábave sa strhla bitka, pobili
sa dvaja hrobári — a potom aj všetci ostatní.*

Kapor o tom ešte týždeň rozprával.

„Videl si to?“ opýtal sa Pukanca.

„Bil ho hlava-nehlava.“

Lenže Pukanec to videl.

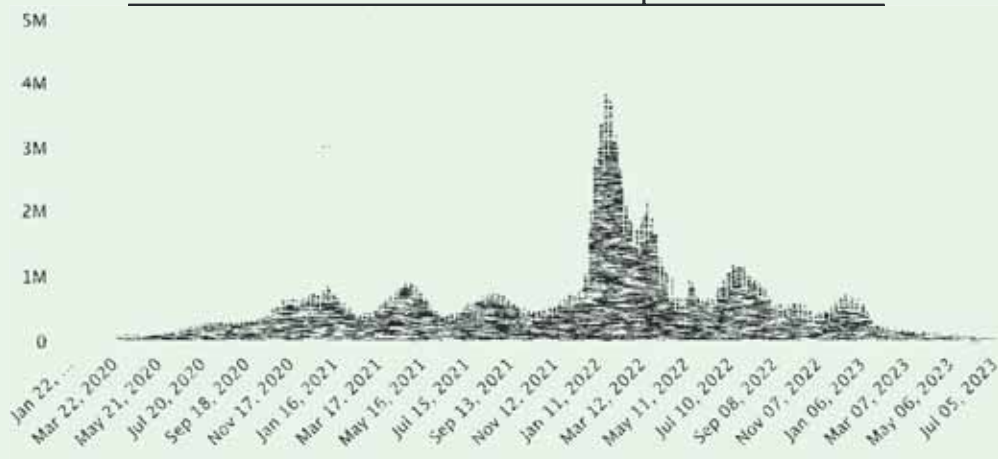
*A tak povedal: „Bil ho hlava-hlava,
každý úder do brady.“*

Kapor sa na chvíľu zamyslel.

Potom neochotne prikývol:

*„Náhodou máš pravdu; väčšiu
urmu-urmu som v živote nevidel.“*

Marec | 2020

Pokazila sa mi tlačiareň. O desiatej má prísť Martin — že sa mi na to pozrie. Slovensko zatiaľ sníva o novej vláde.

Ohlásili prvý prípad korony, v Európe sú už iba tri štáty, kde nákaza zatiaľ nie je. Tlačiareň je v poriadku, pokazená je zástrčka. Všetko mi ide pomaly. Posudok na školskú prácu píšem dva dni; na tretí deň doň ešte niečo dopisujem. A tak to ide so všetkým. Stále mám nejaké povinnosti — a keď nemám, rýchlo si ich vymyslím, aby som sa potom umáral a trápil s ich splnením.

Poobede som bol v televízii, nahrávali sme reláciu *Večera s Havranom*, spomínali sme na PV. Mám z toho zmiešané pocity — mal som hovoriť lepšie, ale nedokázal som to. Taxíkom tam aj späť. Strácame pohľady ľudí, ktorí zomreli — práve v nich bol PV jedinečný.

Bláznivo rýchlo prichádza jar.

Medzitým uplynulo 50 rokov od pristátia prvých ľudí na Mesiaci.

Číňania sa začínajú zmocňovať planéty. Vraj jedli hady: z nich sa nakazili koronou. Pandémia sa šíri po

všetkých kontinentoch — okrem Antarktídy. Pribúdajú chorí, pribúdajú mŕtvi — a ako sa choroba valí do sveta, do ďalších a ďalších kútov, z Číny pomaly odchádza: budú prvou krajinou, ktorá ju zdolá. Čo nastane potom?

Ponúknu pomoc všetkým ostatným.

Toto je sci-fi.

A možno ani nie je.

Iba máločo je také dobré ako dobrý čaj. Treba ho dobre namiešať. Začína sa to utrafenou dávkou, presným množstvom, ktoré nasypem do filtračného vrecúška, nechám vylúhovať v zovretej vode, pričom aj tu treba odhadnúť správny čas, vždy trochu iný ako minule, takže sa nikdy nevie, aký má byť dlhý, či ešte dlhší alebo kratší, potom dvomi lopatkami cukru osladiť, pridať trstinovú príchuť — a už len dotitrovať zázračne uhádnutým počtom citrónových kvapiek. Ani viac, ani menej, všetko akurát. Blažene piť.

Japonci by ma poslali do kelu.

Lakte sú kolená rúk.

V ich jamkách na prednej strane sú niekedy jazierka potu.

Takmer hodinu som sa s nákupom vo vozíku posúval k pokladni, ľudí za mnou neubúdalo, prichádzali ďalší a ďalší, nikto nereptal, mnohí — aj ja — sme mali na tvárach rúška, prekročil som čas na parkovanie, musel som sa autom vrátiť od závery, zaplatiť dve eurá, čo sa mi v tomto obchode ešte nestalo.

Medzitým sa hotuje nová vláda: aj politici sú maskovaní v rúškach.

Po celom svete zomierajú tisícky ľudí. Netušíme, čo nás čaká, ako sa to ďalej vyvinie. Ulice zívajú a zízajú prázdnotou. Na prechádzke sme našli *hmyzí domček*, dve debničky zaplnené konármi, kvetináčmi, popílenými kmeňmi, ba tuším aj suchými makovicami.

Večer zo Zálužia volal ŠM: vlni v galérii nemali ani jednu vernisáž, zato štyri svadby.

Pandémia naberať katastrofálne rozmery: v Španielsku iba dnes pribudlo dvetisíc nových prípadov, zomrelo dvesto ľudí. Zatiaľ iba v Číne a Južnej Kórei ubúda chorých, ale tam je to už štvrtý mesiac. Všetko sa mení. Prídu nové poriadky. Odpájame sa od sveta, takisto svet od nás, krajina po krajine, všetci si začínajú strážiť hranice. Najohrozenejší sú starí ľudia: my. Zatiaľ máme čo ješť, ale či to takto vydrží — nevieme.

A radšej sa nad tým ani nezamýšľame.

Večer pri čítaní vstanem od stola, aby som zhasol svetlo pod plafónom, chcem ušetriť elektrinu, svieti mi aj stolná lampa, ale vtom si uvedomím, že na tom ani trochu nezáleží.

**Trnkóczy-ho červená aromatická
bolasti ulavujúca masť.**

Tento od 29 rokov jestvujúci, z voňavých a liečivých bylín zhotovený **svaly a nervy posilňuje** lieh na údy účinkuje proti **rheume, posilňuje a oživuje**, taktiež aj následkom prechladnutia, vytknutia, natrhnutia a prievanu **nastavie páčivé bóle** v svaloch a údoch **utíša**. Pri ukončení po veľkej ceste **koná znamenité služby**. Lekármi **preskúmaný a uznaný!**

Cena 1 pôvodnej flášky spolu s návodom ku použitiu 2 koruny, poštou o 40 halierov viac na zabalenie a dopravný list. — Dostať v najviac lekárnach. Každý karton, ako 1 návod ku použitiu a papier na dôkaz pravej jakosti opatrený je podľa vyobrazenou, zákonom chránenou známku (krivajúci človek); na tieto znaky pri kúpe dávajme veľký pozor. Napodobeniny, na ktorých sú nemi tieto známky, treba spät poslať a jestli tento prostriedok v najbližšej lekární nedostať, objednajme si ho rovno na mieste výroby:

Franciskus-apatieka, Wien, V/2, Schönbrunnerstrasse č. 110.

na poštovej dopisnici. Rozposielanie denne dvakrát na poštovú dobierku alebo po vopred zaslaní peňazí.

„Deň za dňom rovnaký,“ ako mi teraz hovorí Nadina.
„Chýba mi predel nedele, keď chodím do kostola.“

Vstával som už o šiestej, fičal som do nemocnice po injekčné perá na psoriázu (biologická liečba *Humira*), zašli sme aj do mesta na H7 poliať kvety, zaskočiť do drogérie, vybrať trochu peňazí. Kúpili sme ďalšie rúška. A zašli sme aj na poštu — našťastie tam nikto nebol — zaplatiť elektrinu a inkaso. Pomaly sa zatvárajú lekárne: rapídne im ubúdajú lieky. Obchodnú ulicu som v pondelok ešte nikdy nevidel takú prázdnu.

Ozvala sa nám BB, dobrá duša, ponúkala pomoc, keby sme potrebovali, má rýchly bicykel, ako napísala. Volal MŠ. Popoludní JŠ a VS. V nemocnici nás dovnútra púšťali iba jedným vchodom, za ním vo vestibule boli stoly, pri ktorých zamestnanci rozdávali rúška, museli sme si vydezinfikovať ruky, ponúkali aj gumené rukavice.

Volal som JV: večer bude v televízii spomienková relácia o PV.

Sused RP nám priniesol dve ušité rúška od jeho švagrinej — musíme sa nejako revanšovať, dať im knihu pre deti. Ozval sa mi študent DŠ, píše diplomovku, nikto nevie, kedy budú štátnice. Sme v pasci. Denník N mal vypnutú stránku na internete. V krátkom texte oznámili, že za to môže istý Peter. Ak sa problém nepodarí vyriešiť, zverejnia jeho plné meno aj adresu. O chvíľu už bolo všetko v poriadku. Asi sa ten sviniar zlakol.

TJ mi poslal mail, či môže v časopise *.týždeň* uverejniť smutnú anekdotu s mojím námetom. Môže. Tomáš vždy.

A DT som preposlal text z obálky knihy PV *Kôň na poschodí, slepec vo Vrábľoch*, o ktorom som hovoril v televízii; chce ho použiť do skrípt pre režisérov.

Nadina si spomenula na pesničku: *Keď som išiel popod chotár, vozík sa mi rozčerkotal, zbíraj, milá, kolesečka, budžeš moja frajirečka.*

A ja zase na remeň v mojich prvých menčestrákokoch, ktorý mal na plechovej pracke vyrazené pionierske: *Vždy pripravený!*, čo bola odpoveď na výzvu: *Budovať a brániť vlast' bud' pripravený!*

To som bol, ruka mi v pozdrave stuhla do lopatky a skočila k čelu.

Pionier bráni mier.

Na slnečnicu chodia už len vrabce, sem-tam hrdlička, sýkorky záhadne zmizli. Takisto stehlíky, zelienny a brhlíky: asi už sedia na vajíčkach. Má sa ochladiť. Dnes je — podľa všetkého — prvý jarný deň; zároveň je svetový deň šťastia.

Poslanci v NR SR skladajú sľub. Do funkcií vo vý-

boroch parlamentu nezvolili komunistu ani fašistu.
Konečne trochu poriadku.

Spievame si. Na Kráľovej holi stojí strom zelený.

Skromnosť je najväčší prepych. Hovorí Nadina. A má pravdu. A ďalej hovorí: „Suseda venčí psa v ružovom kabátiku; v ružovom kabátiku je pes.“

Martinov syn Andrejko vážil starú mamu: vzal ju do náručia, stal si na váhu — a potom od spoločných kíľ odrátal svoju hmotnosť. Pekné: do filmu.

Iba teraz bolo ráno — a už zase idem spať.

Odvčera máme novú vládu: nie je v nej ani jeden bývalý komunista.

Rastie počet chorých ľudí: na celom svete, okrem Antarktídy. Upokojujú ma dva kamene zo slovinskej morskej pláže Fiessa, kam sme sa chodievali kúpať: ploské, hladké biele — s drobnými dierkami, v ktorých ticho hrkajú ešte menšie mušle.

Spomenul som si, ako sme v Piešťanoch ráno chodievali po čerstvé mlieko k susedom, ktorí mali kravu: každý deň sme od nich brali plnú kanvicu. Mama z neho zbierala smotanu, prevárila nám ho do bielej kávy, niekedy nám ho sladila medom.

Pri varení sme naň striehli, aby nám nevykypelo na platňu sporáka: museli by sme vetrať.

Takáto veta: spánok ma zohrial.

A asi ma aj slnko zohrialo: boli sme na náku-
poch — utierky, zubné kefky, toaletný papier, potom jablká, citróny, maslo a ďalšie potraviny, chlieb, vianočka, baterky do diaľkového ovládača, potrebovali by sme aj žiarovky do stropnej lampy v kuchyni; bol som aj na pošte — zaplatiť faktúru za mobil.

Čo všetko je zrušené: odovzdávanie Ceny DT, zasadnutie výboru LITA, premiéra Martinovho filmu o mímovi MS, beseda v piešťanskej škole, beseda s vysokoškolákmi v Danišovciach pri SNV, rušia sa majstrovstvá sveta v hokeji, prestali sa hrať futbalové ligy, takisto NHL, NBA, stále nám hovoria, aby sme nevychádzali z bytov, svet sa zamyká.

Už len výstrižok z novín:

Smutná anekdota TJ.

Pri čaji s DD.

Náhoda je jediná istota.

RUKA V OHNI

Pukanec a Kapor sa hádali —

aký vtáčik sedel na hruške?

Vrabec alebo strnádka?

Podľa žltého odtieňa to určite bola strnádka.

Pukanec dal za to ruku do ohňa.

A dobre sa popálil.

To je všetko.

Vel'ký poučno-zábavný kalendár obrázkový

pre každodennu potrebu

na obyčajný

1910.

rok po narození Krista Pána.

Starý kalendár sa chváli sám. Hned' na prvej strane. Má vyše sto rokov. Poučí k dobrému; chráni nás od zlého. Patrí medzi najlepších priateľov rodiny. Ako nijaká iná kniha. Po celý rok je svedkom každej veselej alebo smutnej rodinnej udalosti, patrí k famílii. Keď nemajú ľudia poruke dobrú knihu, prinútení sú čítať aj tie zlé, keď ale namiesto zlej čítame vždy len dobrú, môžeme si byť istí, že sme našich blízkych zachránili od mnohých nepríjemností, žalôb a horkých slz, čo je stará, tisíc ráz dokázaná pravda.

Ktorý kalendár teda zvoliť, ktorý by sa nám hodil najlepšie? Musí byť zábavný a takisto poučný. Takýto je v prvom rade *Vel'ký poučno-zábavný*

kalendár obrázkový, zostavený z viacerých kalendárov, v ktorom je vyše 200 pekných obrázkov, je viazaný a stojí len 2 koruny.

Nemeškajte si ho objednať, milý otče, milá matka, zadovážte si všetko, čo vám môže po ťažkej dennej práci alebo po šiestich robotných dňoch spôsobiť príjemnú hodinku. Kto aspoň raz donesie tento kalendár do svojho domu, objedná si ho potom každý rok a vďačne obetuje naň tých pár halierov. Nech nemešká teda ani jedon otec a nech si objedná tento kalendár pre svoju famíliu.

Vel'ký poučno-zábavný kalendár obrázkový je pre každého opravdový poklad.

Ked' môžeme vydať peniaze na iné maličkosti, nemohli by sme si behom jedného roku usporiť dve korunky, ktoré sú potrebné k objednaníu *Veľkého poučno-zábavného kalendára obrázkového*? A môžeme si byť istý, že ani jeden halier sme neodložili na také dobré miesto, ani jeden nám nedonesie také bohaté ovocie ako práve tento. Prináša nám zvesti o zázrakoch nášho veku, pro-rokuje počasie, opisuje skvelé príklady smelosti a hrdinstva, humor a pravdu — a to všetko s vyobrazením. A nielen to. Prehľbuje naše školské vedomosti a rozširuje naše dlhoročné skúsenosti zo všetkých kútov pozemského života.

Dozvieme sa, prečo prasnica po oprasení požiera svoje prasatá, od-kiaľ k nám prišli ovocné stromy, aká je priemerná výška európskych vojakov. A mnoho ďalších zaujímavostí. Poteší nás chýr o človeku, ktorý aj bez pravej ruky dokáže hrať na husliach, objavíme najvyšší dom na svete, ohúria nás mostné piliere zo živých slonov alebo mocná reťaz, ktorá unesie 2 350 centov ťarchy. Dojme nás pes, čo behá bez zadných nôh, no takisto život malého človeka vo vrecku kabáta veľkého človeka. *Veľký poučno-zábavný kalendár obrázkový* nás poučí, ako sláviť dátum narodenia, lebo ak sa — podľa klasi-ka — niekto dožije budúcich narodenín, je nesmrteľný. A nezničiteľný. Všetky tieto poznatky sa stanú studnicou nášho vzdelania. Uložia sa do pamäti, ktorá je našou pokladnicou — a každá spomienka v nej ukrytá je ako hlboký nádych, ktorý nám ostáva v tele aj po jeho vydýchnutí. Tieto okolnosti nesmie nechať bez pozornosti nikto, kto si chce objednať kalendár, ale kto si toto dobre rozváži, nemá sa čoho obávať. *Veľký poučno-zábavný kalendár obrázkový* je nielen pekného a zaujímavého obsahu, je aj po celý rok najúprimnejším, najvernejším a najlepším priateľom domu — a kto sa o tomto raz presvedčí, objedná si takýto kalendár aj nabudúce. Stane sa kalendárom jeho života.